

[Bernhard Baunsgaard]

rimeligt, at det var en uafhængig instans, der afgjorde, hvordan et register skulle opbygges, hvem der kunne komme til det, hvor svært eller let det skulle være, og hvor meget der nu kunne tages med. Dertil svarede ministeren: nej, det er en dårlig idé; en minister og hans ministerium har bedst oversigt over, hvordan et register skal udformes for at være effektivt. Jeg er ikke i tvivl om, at ministeren havde ret. Hvis ministeren får ret til at bestemme over, hvad der skal stå, og hvordan det skal udformes, så bliver det effektivt.

Men så kommer vi til den tredje ting, som skal tages i agt i denne forbindelse, og det er spørgsmålet om, hvad prisen bliver for denne effektivitet. Der synes jeg at justitsministeren har nogle udmærkede betragtninger. Det drejer sig jo om den enkelte borgers privatliv og hans eller hendes integritet og dette, om den enkelte borger stadig væk føler, at han eller hun har indflydelse på de afgørelser, som træffes.

Der forekommer det mig at der er et skarpt sammenstød mellem kravet fra myndighederne og magthaverne om effektivitet og det helt naturlige krav fra en borger om at få lov til at beholde sit privatliv og sin integritet i fred. Jeg mener, at vi har dette sammenstød, hver eneste gang vi opbygger et register.

Jeg har hidtil været af den overbevisning – og den nuværende regering har ikke rokket ved den – at det er nødvendigt, at man passer overordentlig på magthaverne i denne forbindelse. Jeg tror, at de i meget høj grad falder for kravet om, at registreringer først og fremmest skal være effektive.

Det er klart, at man bør modvirke dette – og det foreslog vi i sin tid. Den radikale folketingsgruppe var dengang meget stærkt utilfreds med, at registerloven ikke gik længere, end den gjorde. Noget helt afgørende er naturligvis, at man kan få at vide, hvad der står om én i de offentlige registre. Det kan lade sig gøre, og der er vel sådan noget som syv og hundrede og halvtreds, i hvert fald mellem 700 og 800 registre, som vi kan få oplysninger fra. Der er en, der har foretaget det og gjort sig den ulemphed at veje, hvad han får ud af det; det var 2 kg papir.

Jeg indrømmer blankt, at det er svært at styre, men jeg kan kun opfordre de enkelte borgere til at foretage den efterkontrol, der ligger i, at man vil have at vide, hvad der

står om én. Men da vi kom til de private registre, nægtede man jo totalt dengang at drøfte det meget rimelige, at man kan få at vide, hvad der står om én. Det må man have adgang til. Det glæder mig, at det kommer frem her nu i forbindelse med Europarådet, men det er klart, at det er noget, som vi må stille krav om fra forhåbentlig denne gang et flertals side.

Men så kommer vi til, at vi i tillid til myndighederne giver oplysning om mange ting, fordi myndighederne forklarer, at det netop i denne forbindelse er meget væsentligt for dem at få noget at vide om os, om vores liv, og det kan vi sådan set godt se, og så kommer kravet om effektivitet ind igen, når myndighederne siger: ja ja, nu har vi det i et andet register, og så var det rart at samkøre det. Jeg er meget, meget betænkelig, hver gang der er tale om en eller anden form for samkøring.

Ministeren har opdelt samkøringerne i forskellige typer; den ene kalder man teknisk-praktisk. Jeg kan godt se, at det i nogle tilfælde vil være rimeligt; i andre vil det ikke være så rimeligt, og jeg tror, at så snart et menneske, der i øvrigt har den rigtige indstilling, har været magthaver bare nogle få år, begynder hensynet til effektiviteten at være overvejende, så det vil være nødvendigt for folketinget at være stærkt på vagt.

Den anden type samkøring – dér, hvor man vil sikre en korrekt sagsbehandling – kan efter min opfattelse kun tillades, når man spørger ganske konkret. Det hjælper ikke noget, at man sender en række mennesker over og siger: vi vil gerne have at vide, hvad I ved om vedkommende, nej, man må spørge konkret i hvert enkelt tilfælde. Det gør det mindre effektivt, men det er en beskyttelse af den enkelte borger, som det er nødvendigt at foretage. Samkøring, som man forsøgte det fra oven i købet rigsrevisionens side med arbejdsmarkedsstatistikken og kommunens dagpengeregister, går slet ikke.

Jeg har nævnt de private registre, men jeg vil gøre opmærksom på, at der netop i dag er rejst spørgsmålet om, hvorvidt loven er omfattende nok, forstået på den måde, at loven omfatter databehandlingen. Er det nok? Er vi ikke nødt til at gå videre? Har vi ikke i dag på anden vis mulighed for at lave så gode og hurtige registre i form af kartoteker, at vi er nødt til at overveje, om de skal